

Uwagi do opracowania pt. Założenia nowego Prawa geodezyjnego

SŁUSZNE PODEJŚCIE SIECIOWE

Moja opinia nie ma charakteru wyczerpującego opracowania; jest zbiorem niedużej liczby uwag o różnym zresztą ciężarze gatunkowym; została sporządzona na zaproszenie redakcji periodyku GEODETA jako głos w dyskusji prasowej.

BOGDAN NEY

• UWAGI OGÓLNE

Dobrze, że zostały podjęte prace nad nowym *Prawem geodezyjnym* i zmianami w prawie związanymi z infrastrukturą informacji przestrzennej, objętą obecnie dyrektywą INSPIRE Unii Europejskiej. Niedawne doświadczenie potwierdziło tezę, że ustawa regulująca problematykę nienależącą do polityki społecznej, lecz do materii fachowej, o dużym ładunku techniki, w szczególności metrologicznej i informatycznej, nie może być celnie przygotowana w toku rozciągniętych w czasie dyskusji parlamentarno-klubowych, nadmiernie nasyconych sporami ideologicznymi czy partyjnymi. Sądzę, że skład osobowy zespołu autorskiego może gwarantować, co zdaje się potwierdzać opiniowane opracowanie, przygotowanie racjonalnego projektu nowego prawa geodezyjnego. Trzeba wszakże baczyć, aby słuszne założenia nie zostały wypaczone w toku redagowania szczegółowego projektu prawa, a później – aby nie uległy zepsuciu przez przypadkowe poprawki w toku uzgodnień komisyjnych w parlamencie, co zdarzyło się niektórym aktom prawnym.

Popieram tezę o konieczności **priorytetu dla podejścia sieciowego** nad podejściem resortowym (por. wypowiedzi internetowe i prasowe wiceministra Piotra Piętką), widoczną w opiniowanym dokumencie. Tezę tę, w trochę innym nawiązaniu, głosiłem również osobiście, zwłaszcza jako merytoryczny koordynator cyklu konferencji „GIS w praktyce”, organizowanych corocznie w latach 1994-2003 przez Centrum Promocji Informatyki.

• INNE UWAGI

Dyskusja na temat: w ilu i jakich ustawach należy uregulować geoinformację była prowadzona już w ramach projektu badawczego zamawianego pt. *Koncepcja Systemu Informacji Przestrzennej w Polsce*, koordynowanego przez Instytut Geodezji i Kartografii w latach 1997-2001 z udziałem zespołów z Politechniki Warszawskiej, Akademii Górniczo-Hutniczej, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego (d. ART) i Uniwersytetu Śląskiego (reprezentowanego aktywnie m.in. przez prof. Grażynę Szpor) oraz indywidualnych ekspertów. Rezultaty wspomnianego projektu nie trafiły wówczas (niestety) na podatny grunt urzędowy, jednakże znalazły zastosowania praktyczne i przygotowały nas do udziału w pracach nad INSPIRE. Sądzę, że problematyka informacji przestrzennej, zasadniczo objęta w skali Unii Europejskiej dyrektywą INSPIRE, a w skali krajowej ustawą *Prawo geodezyjne*, musi być obecna także w dość licznych innych ustawach dotyczących – w różnym zakresie – sektorów przestrzennych.

Podobnie, chociaż w skromniejszym zakresie, **problematyka geodezyjna** w zastosowaniach działowych i resortowych **powinna być uwzględniona w innych ustawach**. Przemawia za tym większa skuteczność ustaw i innych aktów prawnych, dotyczących określonych sektorów, będących użytkownikami metod, technik oraz prac geodezyjnych i kartograficznych. Na przykład w budownictwie zarówno kubaturowym, jak i liniowym geodezja odgrywa istotną rolę na wszystkich etapach: lokalizacji, projektowania, budowy i eksploatacji obiektów budowlanych, zwłaszcza bardziej skomplikowanych. Należy podkreślić znaczenie technik geodezyjnych w za-

pewnianiu bezpieczeństwa obiektów, narażonych na destrukcyjne wpływy podłoża i sił zewnętrznych, pochodzących od dynamiki środowiska ziemskiego. Trzeba oczywiście zapewnić spójność przepisów dotyczących pokrewnej problematyki, pomieszczonych w prawie geodezyjnym i w innych ustawach.

Wielofunkcyjność zasobu geodezyjno-kartograficznego, podobnie jak innych zasobów geoinformacyjnych (geologicznych, wodnych, planistycznych itd.), jest ogromną zaletą, także w aspekcie efektywności finansowej, wynikającej z wielokrotnego użytkowania informacji przez różnych odbiorców. Racjonalna organizacja tego procesu powinna przyczynić się do potania informacji.

• UWAGI SZCZEGÓŁOWE

W rozdz. 3 prawa chodzi o wykorzystywanie, a nie tylko o przetwarzanie danych zasobu. Zdecydowanie popieram treść pkt 4 dokumentu pn. *Najpilniejsze działania związane z wdrażaniem reformy*. Szczególnie trafne zapisy dotyczą koordynacji, standaryzacji i normalizacji; są to działania zasługujące na stanowcze unormowania prawne i konsekwentną realizację z wykorzystaniem zaplecza naukowo-badawczego, zarówno poszczególnych placówek, jak i sieci naukowych tworzonych przez placówki.

Na zakończenie apeluję o umiar prowadawców, polegający na nieobciążaniu prawa szczegółami i zaufaniu (kontrolowanym) do uprawnionych, dobrze wykształconych geodetów. **Technologie** osiągania celów **nie powinny być przedmiotem ustaw**. Nie można tworzyć ustaw wyprzedzających rozwój technologii (nawet jeszcze nieznanymi) i nie wolno wprowadzać ustaw hamujących rozwój technologiczny (postępek).

BOGDAN NEY

profesor, członek rzeczywisty PAN, IGIK oraz Wydział Nauk o Ziemi i Nauk Górniczych PAN